

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 76.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411866968144/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

min svagelige Moder? Det vilde være saare sørgeligt, og bliver Jeg systerløs, vorder Jeg vist ogsaa snart moderløs. —

[Marts] XV.

Endnu er Stillingen den samme. Min Broder og hans Kone ere komne hid, men hin er allerede igjen bortreyst. — Min Broderkone er her endnu for at hjælpe lidet paa min Moder. Hver Dag hentes Doktoren, og hans hele Trøst er: »Der er saa gu endnu Dødens Fagter». Gud ved, hvorlænge denne pinlige Uvished skal vedvare, og om min svage Moder kan udholde det.

(I Morgen skal Jeg reyse, kun)¹ frygter Jeg for at være smittet, og hvor beklageligt vilde det ikke være, hvis Jeg enten blev syg paa Reysen eller strax blant Fremmede?

Resten af Siden er blank. — Paa et nyt Ark findes, under *Marts VIII, IX og X*, nogle Uddrag af Volffs Sjournal om Dante og Tasso. Herefter mangler 92 Sider af Dagbogen. —

Næste Optegnelse, som er bevaret, danner Slutningen af Grs Overvejelser paa sin Fødselsdag, *den 8 September 1805*, da han havde været et halvt Aar som Huslærer paa Egeløkke.

Septbr VIII.

.....
men at seyre staaer ey i min Magt, da Jeg ey tør, ey kan kaste Mig tilbage i den tendentsløse Strøm, hvori Hverdagsmenneskene rulle hen som Bladet i Bækken. Enten maac Jeg haabe ny Kraft fra det Høye eller som Stenen i Vandet synke, og spottes af de Blade og Pinde, der undres, hvi Jeg ey flød som de. —

En Ahnelse hyder Mig troe, at dette er min sidste Fødselsdag under disse Former. Min Stilling synes at ville trykke det grusomme Segl paa Spaadommen, og hvor er den Haand, som, uden at fortæres, tør stille sig som en Mur mellem Spaadom og Segl? Herfra skal Jeg da gaae uden at kende Jordlivet i anden end betydningsløs, eller forstenende Skikkelse, hint, hvis Man ey kedes ved den stedsevarende Henslæben gennem det Endeliges Sump, dette, naar Følelsens Strøm bryder sin Dæmning for at samflyde med den systerlige ahnede, thi da møder den

¹ Disse 6 Ord er overstregede i Haandskriftet.

Af Grundtvigs Dagbøger

kun Klipper og Mure. Den tør ey vende tilbage, men ståndser, stivnes, fryser, og Nødvendighedens tvingende Lov hyder os da bortkaste den tomme Tilværelse. — Vist nok kan slikt ey indgyde Ønske om Vaagen til lignende Liv, vist maa Man fristes til at foretrække evig Død for et Liv, hvis Salighed Man kun tør ahne, og hvis Ulykker Man kun følte. Men dog, Jeg føler i mit Indre en Trang til Liv, stærk som, ja, var det muligt, selv stærkere end Trangen til Kærlighed. Selv da, naar den sidste var tilfredstillet, saaledes som det under Endelighedens trykkende Haand er muligt, selv da vilde hin ey tie, eller dog kun tie øyeblikkelig, naar den skuffet troede at have fundet sit Maal i Kærlighedens hartad overjordiske Gestalt.

Hvad da? Disse Tvende ere, maae være et. Kærligheden, dette Høieste, Vi i vor indskrænkede Tilværelse kunne fatte, ey engang hel, denne er, den maae være kun en Funke af den evige Lid, der uden Vexel luer paa hin Side, hvad Vi kalde Død. Vort Liv her var kun dens Luttrelses Periode, og forlader den os, før endnu Livets Plante er visnet, Hvo vil da fordre, Vi skulle vegetere, til Tilfældets Solstraler borttørrede alle dens vandige Safter? Hvem kan forbyde os selv at aabne dens Porer, og tie hist, hvor vort Livs Genstand alt er flygtet hen?

Først nu hører [Jeg] den himmelske Aand tale tydelig gennem Paulus: naar Alt er forgangen, da vedblive dog Tro, Haab og Kærlighed. —

Septbr IX.

Hvad er det, som konstituerer Poesien? eller hvad er det, som egenlig udgør dens Væsen?

Dette er et Spørgsmaal, Jeg længe har ønsket at se tilfredstillende besvaret; men aldrig er det faldet Mig ind at tie til de æstetiske Haandbøger, hvoraf Man dog nok har en Slump, og som vel dog burde være dette Spørgsmaals Forum. En dunkel Abnelse om, at disse spekulerende Herrer vilde lede Mig ind i et Virvar af Definitioner og Regler, ensidig abstraherede fra den eller de Poeter, der vare i Forfatterens Smag, er det eneste, hvormed Jeg kan undskylde denne praktiske Skødesløshed, der er saameget større og utilgiveligere, som Jeg ved at bruge de nyere Sprogs Poesiform — det er, ved at rime — stundom har truet med et fortvivlet Indfald paa Skaldekonstens Enemærker. —

Imidlertid har Jeg dog undertiden tænkt flygtig over denne Genstand, ligesom Jeg og gennem Øre og Øye har tilfældigvis bekommet, dels Resultater af Enkeltes Granskninger — eller